

SLOVENSKI NAROD.

Izstaja vsak dan, izvenredne dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od enuristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravništvo, na katero naj se olagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vabilo na naročbo.

Ker je novo leto tukaj in se ž njim začenja novo naročevanje na „Slovenski Narod“, uljudno pozivljemo vse gg. naročnike, naj blagovolé naročnino poslati o pravem času, ker je opravištvu od upravnega odbora „Narodne tiskarne“ strogo in pod osobno odgovornostjo naročeno, da se sme list odslej pošiljati samo takim naročnikom, kateri naročnino naprej plačajo.

„Slovenski Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
Za pol leta	6 " 50 "
Za četrt leta	3 " 30 "
Za en mesec	1 " 10 "

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	16 gld. — kr.
Za pol leta	8 " — "
Za četrt leta	4 " — "
Za en mesec	1 " 40 "

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta	2 gld. 50 kr.
Po pošti prejemati	" " 3 " — "

Denar in vsi dopisi, ki se tičejo administracije, naj se pošiljajo — denar po poštinih nakazilih —

opravištvu „Slov. Naroda“.

Pezdir in bruno.

Ruske novine „Novoje Vremja“ pišejo v svojem članku o naši avstrijske ustavovorne stranke in njenej blamaži in sramoti, ko je pred temi prazniki razcepila se in je v tem razcepjenju en del nje na drugi del psoval. Ruski

list pozdravlja simpatično novo avstrijsko vladov Tarffejevo, ki dela prvi korak „k primirjenju so Slavjanami,“ pa piše: „Nemško časnikaštvo in na prvem mestu dunajsko je zaničljivo in porogljivo govorilo, ko so bila on dan prišla poročila o burnih in neprijetnih scenah v prvem bolgarskem parlamentu. Vsem Slavjanom so za tega delj odrekli nemški novinarji sposobnost samoupravnosti v državljanskih prava h.“ S tem oholim nemškim izrekom primerja ruski list dogodke od strani „izobražene“ in napredne nemške ustavovorne manjšine pri zadnjem glasovanju o vojaški postavi, ko so se Nemci jedne stranke mej soboj psovali in zmerjali. Rusk list Nemcem priporoča, naj sami sebe v ogledalu ogledajo, potem Slavjane in druge narode obsojajo. In vendar bi Nemci lahko vedeli, da bolgarski parlamentarizem še nij leta star. Ako uže zarad jedne burne scene nemške novine terjajo naj knez tam „ustavo“ odpravi, zakaj ne terjajo, odprave ustave dunajske, kjer je vendar uže parlamentarizem več let star pa ne brani škandalnih scen, kakor so Nemci jedno mej soboj producirali.

No, mi avstrijski Slovanje smo uže od davna vajeni shšati in videti, da ljubi naši sosede liberalni Nemci kaj radi nahajajo vsako pezdiričje v očesu družab, bruna pa v svojem lastnem ne.

Tako tudi „N. Fr. Pr.“ 23. dec. nam Slovencem nekrolog bere rekoč, da smo mi kot narodna stranka v tistem hipu svoj popolen propad pokazali, ko smo za kandidaturu Windischgrätzovo glasovali. Ali nas more to ustrašiti nad soboj? Teško, ako pride iz teh ust, katera od nekdanj uže trdiijo, da mej Slovenc nobene „narodne“ stranke nij, temuč da je le ena pest klerika

lov, ki slušajo na komando „ščuvaj-kaplanov“. Kako more stranka zdaj razpadati, o katerej so Nemci in nemškutarji po jednej strani zmirrom rekli, da je niti nij, po drugej strani so pa uže pred 12 leti ravno tako njen „popolen propad“ pripovedovali kakor denes. Vedno in vedno, leta in leta se vendar ne more samo propadati, in še popolnem propadati! Gospod Dežman je v tujej nemškej službi lepšo polovico svojega življenja v tem potratil, da je nam Slovencem, svojim rojakom, propad dokazoval in prid goval kakor lisica go-ém. Mi smo bolj kot kedaj po konci, a on sam propalica samc premišljuje da bruna v očeh svoje stranke nij videl, ko je v nemškej službi iskal pezdiričja v očeh svojih izdanih rojakov.

Uradniške službe in poslanci.

Iz Gradca 24. decembra. [Izv. dop.]

Graška „Tagespost“ lamentuje, da se poslanci utikajo v podelitev višjih uradniških služeb in tako v eksekutivo segajo. „Tagespost“ misli, da, ako se advancement kot plačilo za to ali ono strankarstvo proglasi, utegne ovi početje voditi k depravaciji slehrnih pravni čutov. Govorilo se je namreč razen podelitve predsedništva deželne nadsodnije v Pragi o treh deželnih sodnijskih svetnikih, kateri so napredovali deželnim nadsodnijskim svetovalcem, akoravno nijso bili popolnoma zmnožni češkega jezika, akoravno so bili uvrščeni v 85., 86. in 87. mesto. Minister pravoslovja pa se je izrazil, da so ovi svetniki, akopram rojeni Nemci, v čeških okrajih službovali, si s tem velike zasluge pridobili, ter si pri tej priliki češki jezik popolnem prilastili. Sedaj se pa „Tagespost“ pritožuje posebno zaradi tega, ker slovenski poslanci v tem obziru hude Čeha posnemati

Antek.

Objektivno in subjektivno.

III.

Milostiva gospa! Velite, da sem si zmislił toliko tega, kar sem Vam uže pisal, pa naj si še kaj lepega zmislim. Zmisli si nijsem čisto nič, niti se ne dá kaj takega zmisliłi, ampak posegel sem v vsakdanje življenje, pa sem Vam podal iz taistega nekolkio izgledov čisto navadnih.

Ko bi Vi, milostiva, vedeli, koliko humorja tiči v našem narodu, ne bi misliłi, da sem Vam pisal zgolj anekdote in ne bi dejali, da sem si izmislił kaj, ampak verovali bi vse in držali za resnico, kar Vam pišem; tako pa nekaj verujete, nekaj ne, kakor se Vam vidi, in zato moram naravnost roči, da se mi zdite podobna Turčinu s kotlom.

Da, da! takova ste, ker verujete le óno,

kar Vam gre v prilog kakor je bil napravljen Turčin svoje dni, ko še nij bilo naših v Bosni.

I posodil si je bil namreč neki Hadji od svojega soseda Turčina kotel, v katerem je žgal sljivovico; ko je bil gotov, je v izposojeni kotel dejal en mah kotliček, ter je oba dal svojemu sosedu. Ta se je čudil, kako pride, da dobi dva kotla, a posodil je bil samo enega.

„E, znaš brate — reče Hadji Turčinu — tvoj kotel je bil brej, povrgel je tega le malega, in zdaj sta oba tvoja! Alah je vse-mogočen!“

„Alah je vse-mogočen!“ je odvrtil po-božno Turčin, pa je radostno odnesel domov oba kotla, starega in mladega, in veroval je, da je njegov kotel bil brej in da je povrgel.

Čez štirinajst dnij pošlje gori omenjeni Hadji zopet po kotel k istemu Turčinu. Ta, v nadeji, da bo njegov kotel zopet povrgel, vzame največji svoj kotel ter ga posodi Hadji,

misleč, čim večji bo stari kotel, tim večji bode potem mladi.

Ali prejde precej časa, a kotla le nij nazaj. Gre torej Turčin vprašat, kaj je s kotlom, pa mu Hadji reče: „E brate moj, tvoj kotel je umrl, moli mu za dušo!“

„Kotel néma duše, ne more umreti“ — pravi Turčin.

„Če je mogel imeti mlade, je mogel tudi umreti. Alah je vse-mogočen!“ reče na to Hadji.

„Alah je vse-mogočen!“ je vzdihnil Turčin ter odišel žalosten brez kotla domov in nij veroval, da je kotel umrl.

Ko je dné 19. novembra t. l. vseučiliščna mladež objektivno pomagala sklepati finančno nagodbo izmej kraljevin Hrvatske in Ogerske, pa ko je dogotovila svoj posel pri Miškatočiču, Krestiču in Mrazoviču, so šli muzikanti vsak na svoj dom. En jurist gre in gre počasi po ulicah, ker mu pride nasproti neki čisto nedolžen pandur, kateremu se niti nij sanjalo

hoté. Kar se tedaj višjih služeb v pokrajinah, kjer Slovenci bivajo, tiče, nij sedaj nobena služba namestnijskega svetnika, nobeno mesto nadsodnijskega deželnega svetovalca, nobeno deželno sodnijsko predsedništvo zasedeno z narodnim možem, akoravno ne gre misliti, da se mej narodnimi uradniki nobeden sposoben kompetent nij mogel najti.

„Tagespošta“ kot trobilo ónih, ki vse veljavne službe, sinekure in zdatne urade zasedajo, neprenehoma pridiguje, naj se nikakor óne tepe službe podelé avtonomistom, češ, to bi utegnili svobodnim napravam biti na kvar. Sè svobodnimi napravami pa liberalci ne mislé nič drugega, nego zdatne in uplivne urade. Vidimo denes mnogo „tartuffe“, ki s pobešeno glavo okolo hodijo in kričijo, da bi bilo vse prav, ako bi le pod zdanjim ministerstvom ustava ne bila v nevarnosti. Poleg tega pa mislijo samo na dobiček, ki so si ga priborili sè svojim ortodoksni nemškimi ustavovernimi fanatizmom, ter so si v velikih skrbéh, da bi se morebiti drug vsedel na njihovo mesto.

Volitve v trgih in majhenih mestih so, kakor skušnja uči, samo od sodnijskih uradnikov odvisne. Za predstojnikom se vrsté nadsodnijski deželni predsedniki, in sme se brez pretiranja trditi, da so vse višje sodnijske službe zasedene z liberalci. Ker bi pa vsak uradnik rad avanciral, si lahko mislimo, da vsi predložni sodnijski uradniki pri volitvi sè svojimi predstojniki glasujejo, ker je njih advancement od njih odvisen. Nadalje so pa v trgih in manjših mestih, kjer uradujejo okrajne sodnije, navadno sodnijski uradniki merodajne osebe, in če se tudi to izjemoma povsod ne godi, imajo vendar uradniki sami lepo število glasov, ki odločuje. Ume se tedaj lahko, da imajo pri volitvah v trgih in manjših mestih sodnijski uradniki velik upliv, in ta upliv bode trajal tako dolgo, dokler se ne podeli predsedništvo najvišje sodnije in deželnih nadsodnij osobam, katere niso pronicirani strankarji, kar se tim lože zgodi, ker so dotičniki okolo 80 let stari in uže čez 40 let služijo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. decembra.

Nemški *oficijozni* listi se skladajo s poslancem Weeberjem in svoje nemško-avstrijske rojake strašijo, da bi bilo prišlo „češko-

nič o kakovej nagodbi. Kar naenkrat začne jurist bežati ter se skrije v vežo neke hiše. Panduru se je nekako čuden zdel ta beg, pa je tudi hitreje stopil parkrat in je srečno ulovil našega begunca. Na magistratu se je potem zvedelo, kako in kaj. Djali so jurista v škripec, a on je naznačil vse deležnike nagodbene serenade.

Ta jih pa zasluži — kaj ne?

Kar se tiče vaše opazke, da sem sarkastičen tu pa tam, moram odločno odbiti od sebe to vašo insinucijo, ker za sarkasta jaz nijsem prišel na svet, nikdar ne. Imeli smo pač Slovenci svojega sarkasta pred leti, ko je v „Novicah“ bilo čitati nekaj o strupenih gobah; no, ko je takratni državni pravdnik hotel prižgati večno luč „Novicam“, a uredniku, očetu Blewaisu ugasniti luč politiskega življenja, ter ga zapoditi subjektivno z javnega odra v kot, je tudi naš sarkast, ki je vse strupene gobe dobro poznal, omolkel in

klerikalno“ ministerstvo na red, ko ne bi bili odpadniki ustavovercev pri glasovanju o vojaški postavi Avstrijo rešili iz te situacije. „N. fr. Pr.“ pa jim očita, da tako govoré, ker se volilcev bojé.

O češke spomenici piše „Bohemia“ ustavoverno oficijozen list, da bode grof Taaffe le tiste nje terjatve izpolnil, ki se res strinjajo s § 19 osnovnih državnih postav, da pa bode varoval bolj interese države nego interese narodnosti. Prav. Samo, da se prava meja odloči. Za to odločitev pak so ustavoverni oficijozni najmenj peklicani.

Vnanje države.

Ruska vladna „Agence“ poroča, da so sledeči ruski poslanci imenovani: Oubril za Dunaj namesto Novikova, ki pride v Carigrad; Lobanov za London; Saburov za Berlin; Nelidov za Atene. — Da li pomenja to vsestransko premenjevanje poslanikov tudi kakovo premembo ruske vnanje politike, o tem se samo ugiblje.

Srbski finančni minister je prepovedal žito voziti iz Srbije, ker se je bati, da bi ga letos Srbiji samej zmanjkalo. Srbija ima namreč tudi okraje v jugozapadu kneževine, ki letos lakoto trpé. Zatorej je narodna skupščina dovolila vladi vzeti pol milijona ali če bode trebalo en milijon frankov za podporo stradajočih Srbov.

Vsled najnovejšega poročila iz Afganistana se bodo Angleži malo oddahnili od velicega strahu, ki so ga imeli za svojo v Sherpuru obkoljeno vojsko. Iz Kalkute se namreč oficijalno javlja, da je general Roberts Afgane otepel uže 23. dec. še predno je general Gough z njim združil se. Afganci, poroča, da so se tepeni umaknili v Kabul in od tam „domov.“ Angleži so imeli izgube: 3 mrtve, 33 ranjenih, Afganci pa mnogo.

Dopisi.

Iz Idrije 28. dec. [Izv. dop.] Zopet se bode pri nas bía dné 7. jan. 1880. bitka za našega župana. Toda, kaj hočem poročati o izidu volitve, ker bode najbrž za nas zelo neugodna. Žalibog, da moram izjaviti, da pri nas v tacem terorizmu, kakor je še vedno, — nij upanja več, da dobimo slovenskega župana za naše slovensko mesto. Mesto je popolnoma slovensko, toda volitev izpadla bode prej ko ne v nemškem duhu. Naš izvrstni župan g. Treven, ki je bil pač uzor vsem slovenskim županom, ki je svetu pokazal krivico, ki se godi v tem mestu, ki se niti pod prejšnjo brutalno vlado nij bal zamere v višjih krogih, on nij prepričal vlade, da bi ona kaj v okom posegla za naše najsvetejše narodne pravice. Tisti glasoviti agitator gosp. Oanderka, ki je pri prejšnjih volitvah toliko

škodoval našemu mestu, on tudi sedaj ne miruje. Z največjo odurnostjo ruje in agitira po mestu, kakor da bi bil navlašč za to najet in ne za rudarski posel. Besede našega župana g. Trevena ga niso čisto nič spreobrnilé, temuž je postal s tem še veliko bolj razkačen. Posluhuje se vseh najnesramnejših sredstev, da bi dosegel svoj namen. Meni se uriva vprašanje, ali bode to pod Taaffejevo vlado dalje trpelo? Ali se bodo tu pri nas uresničile besede g. ministra, da ne pusti Slovane na steno pritiskati? Pri nas v Idriji nij o tem ni sluha ni duha! Jaz očitno izjavim, da pri nas v Idriji ne bode prej miru, predno ne otide g. Oanderka iz Idrije. Naj se naši čest. g. državni poslanci potegnajo pri vladi za naše tlačeno ljudstvo, naj jej naznanijo, kaj se pri nas v tej reči godi. Jaz le vprašam slavno vlado, ali plačuje zato uradnike, da dva posla opravljajo, najbolj pa agitatorskega? Kak zaželen mir bi potem pri nas vladal, ako bi vlada s tem možem nekoliko ostreje postopala! Tedaj slovenski poslanci na noge, dokler je čas, kajti naše ljudstvo bode popolnoma demoralizirano pod krutim diktatorjem g. Oanderkom. — Denes je v naši čitalnici občni zbor. Sicer se mora izreči, da so še narodnjaki v Idriji, ki čutijo ljubezen do svojega naroda v srci, toda z dejanjem pokazati se je ne upajo v tacih razmerah. Upamo, da nam zasije kmalu boljša svoboda!

Iz Kroke 27. grudnia. [Izv. dop.] Pretečeno jesen napravilo je društvo „Sloga“ dve obilno obiskani veselici. Poročati o njih bi bilo se ve da zdaj uže prepozno. Dovoljeno naj mi bo le omeniti, koliko sovraštva je društvu poslednja napravila. Čudno se vam bo zdelo, kako more dobro obiskana veselica društvo v sovraštvo zaplesti. A vedeti je treba, da je pri nas nekaj možakov — pošteniakov, katerim nij prav, da se ljudje pošteno vesele in v miru časnike in knjige čitajo, veselilo bi jih veliko bolj, ko bi ljudstvo omiko po njihovih alkoholičnim bogovom posvečenih prostorih iskali in tam čas in zasluženi denar tratili. V prvej vrsti je mož, ki se je navzel nekoliko mogočnosti, zato si je s pomočjo okrajnega glavarstva skušal pomagati in nas razkropiti. To njegovo najljubši željo izpolniti, menil je, da je dobil priliko pri zadnji veselici, kjer je ravno naletel, ko se je iz „Slogine“ restavracije neki nemiren pijanček izpahnul.

Ta faktum pa, ki je, kakor je vsacemu,

molči še sedaj, čeravno nam ne bi škodilo, ko bi se oglasil kaj. Strupenih gob in vsakovrstnih narodnih grint imamo še preveč na našem narodnem telesu mi Slovenci, pa bi bilo dobro, ko bi jih bil sarkast umil enkrat pošteno.

Ker ste me ravno opozorila, milostiva, na sarkazem, hočem vam pokazati, da tudi naš narod zna biti sarkastičen včasih.

Poznal sem gospoda, kateri nij bil priljubljen pri ljudeh zaradi subjektivnosti.

O tem gospodu so govorili ljudje, da nij nikdar stopinje storil zastonj ni v cerkev ni v urad, samo enkrat je šel v cerkev zastonj, ko je bežal pred občinskim bikom, pa se je skril v cerkev.

Vidite, milostiva, to je naš naroden sarkazem! Jaz pišem o tem objektivno, zato tudi ne povem nobenega imena niti kraja, ampak to mi boste dovolila, da potegnem zaključek, katerega trebam za svojo razpravo.

Zdaj sem vam pa zopet povedal eno tako, ter sem se postavil v nevarnost, da me oštete zavoljo narodnega sarkazma, katerega si nijsem sam zmisli.

Da se pa morda misel tudi v mojej glavi izcimiti more, to mi verjamite; uže sem si osnoval program kakor bom predložil nov kompromis izmei „Slovenskega Naroda“ in pa „La b. Tagblatt“. Zakaj se neki nebi zjedila in spojila v eno telo ta dva dnevnika? en dan nemški, drug dan slovenski, to bo dosu praktično, ker se bomo potem tudi v nemščini mogli vaditi. „Variatio delectat“ so uže v Rimu rekli, in to še denes velja.

Pa brez šale, ako mi pojde za roko, kar sem tako modro in na tanko osnoval v svojej objektivnej glavi, potem dobite sledeče pismo br. IV. uže po nemški napisano. Mislim da bo šlo, ideja je osnovana na zdravej, ter praktičnej podlagi in stavim, da dobim takih, ki bodo šli za menoj.

ako ima količkaj možjan, popolnoma opravičen, preobrnili so on v svojih mislih v velikanski boj in je v tem smislu ta dogodek naznanil okrajnemu glavarstvu v Radovljici. Na njegovo naznanilo pošlje okrajno glavarstvo orožniško komisijo k sedanjemu županu vse časti in hvale vrednemu možu g. L. Magušerju.

Pri obravnavi 23. t. m. izkazalo se je po veljavnih priseženih svedokih, da so bile vse njegove tožbe le prazne čenče.

S tacimi zaprekami se imamo boriti, vendar pogum nas ne zapušča, barijak naš visoko še vibira, saj pravi pesen: „Srce junaško boj oživi“.

Slogobrani.

Domače stvari.

— (Dunajski „Vaterland“ in slovenski poslanci.) Dunajski konservativni nemški dnevnik „Vaterland“ bode izhajal po novem letu v drugej obliki in povečan. V va bilu na naročbo, ki ga kot prilogo prinaša, priporočajo ga poslanci Hohenwartove stranke, mej temi tudi slovenski in nekateri češki poslanci, ki so na ónem vabilu z imenom podpisani. Zarad tega raznašajo nemško-liberalni listi vest, da so ti poslanci s svojim podpisom proglasili „Vaterland“ za svoj glavni ali klubov organ. To pa nij res, slovenski poslanci bodo odslej kot prej za svoje organe smatrali v prvej vrsti le slovenske liste, češki pa češke. „Vaterland“ priporočajo na prošnjo njega uredništva, in sicer v tem oziru lahko, ker ta časnik zagovarja ravnopravnost Slovanov in krščanske principije. S tem pa nij še rečeno, da je „Vaterland“ njih organ, ali da bi se slovenski poslanci z vsem skladali, kar „Vat.“ piše. Kakor se Slovenec sklada z njim in ga rad bere in podpira, kadar govori za avtonomijo narodov, za socialne reforme, ne bode noben Slovan (Poljaka izvzemši) skladal se s „Vaterlandom“, kadar začne o naših bratih Rusih ne dosti bolj pametno brbljati kot kak nemško-liberalen list.

— (Na Silvestrov večer) napravi ljubljanska čitalnica besedo s tem-le programom: 1. Na Silvestrov večer. Burka v enem edinem kratkočasno dolgem dejanji, ki jo je spisal slavnoznani pesnik Runkelj Pankelj Muhabér, po domače imenovan ta Janezasti Čičigoj. Osobe: Boštijan Kozoglav, zasobnik, kateremu po navadi o nepravem času ljubosumnost razjeda srce — gosp. Ljudevit Jošt. Pafnucija, rojena Matlafulka, njegova soproga, uzor ženske dobrosrčnosti, katera jej pa ni-

kakor ne brani, da bi včasih svojega moža prav z žensko zgovornostjo ne oštela — gospodičina Filipina Tratnikova. Stric Prismoda, čegar možgani so v ozkem sorodstvu z njegovim imenom. Oa rad pije in kadar ga ima, mu zraste tudi greben, sicer je pa jako dobra duša — gospod V. Trnovec. Silvester Mažibrk, sramežljiv dimnikar, zaljubljen od palcev na nogi čez ušesa. Dasi črna ko vrab spreminja včasih barvo, spada torej mej kameleone — gospod Peregrin Kajzel. Špela Kavka, kuharica pri Kozoglavovih, jako sramežljiva devica, ki se brani laskanja svojega gospoda, le kadar gospá vidi. Druge slabe lastnosti néma, ko to, da je ženska — gospa Albina Valentova. Prijatelj Omahen, čegar ime izvira od tod, ker je vedno tako pijan, da nikedar ravno ne hodi. Ker je v igri čisto nepotreben, niti ne nastopi. Šepetalec, najvažnejša oseba predstave. Svojo važnost hoče včasih dokazati s tem, da je tako glasan, da ga poslušalci prej slišijo, ko predstavljajoče osebe. S cer je radovednim očem skrit — gospod Neznanovič. Dejanje bi se imelo vršiti v stanovanji Kozoglavovem; ker se je pa o sv. Mihelu preselil, a se še nij móгло izvedeti kam, vršilo se bode na čitalničnem odru. 2. Richard — „Mlatič“, moški zbor. Hajdrih — „Pod oknom“, čveterospev. 4. Ipavec — „Vse mine“, mešan zbor s spremljevanjem harmonija. 5. Trije nosovi. Komiten prizor s petjem, predstavljajo: gospodičina Pavlina Namretova ter gospoda: Anton Jeločnik in V. Trnovec. 6. Lžčar — „Pri morčice“, narodni primorski napevi za moški zbor s spremljevanjem glasovira. 7. Nedčd — „Zvezdi“, moški zbor z bariton-solo, poje gospod Avgust Pucihar. 8. Ipavec — „O polu noči“, mešan zbor s spremljevanjem harmonija. 9. Loterija. 10. Pozdrav novemu letu. Napitnica s petjem, ki jo deklamuje gospod Anton Jeločnik in poje vse zbrano občinstvo masculini in femini generis. — Mej posameznimi točkami svira godba gledališkega orkestra. Po končanem programu plesni venček. — Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina je za ude čitalnične prosta; neudje plačajo pa po 1 gl. K besedi uljudno vabi odbor čitalničen.

— (Za rezervnega lajtenanta) je v 7. lovskem polku imenovan bil tudi Slovenec, bivši jednoletni prostovoljec, Anton Costa, računski asistent v Ljubljani.

— (V gostilnici „pri Tavčarji“) drevi poje društvo „Liedertafel“ slovenske in nemške pesni. Potem je loterija.

Sedaj je še to moja tajna, katera se še le kuha v mojem loncu, čem reči v mojej glavi, a ko jo bom skuhal do dobrega, jo bom postavil še vročo na stol kot „medicum et bonum“ za slovenske otroke.

V hipu si bom pridobil slavno ime, govorilo in pisalo se bo o mojej ideji in moja subjektivnost bo doslovela do vaših ušes, milostiva gospa, in vi se boste razjokala od samega veselja, da je vaš objektivno sarkastičen spoštovatelj subjektivno tako slaven postal.

Ko bo ta moja izvorna ideja postala kri in meso, potem vam spolnim željo, ter vas pridem obiskat subjektivno, če me mej tem Kočevarji ne prisilijo v deželni zbor kot svojega zagovornika. Da boste veselje imela z menoj, to vem, kako ne bi tudi s takovim korfejem, kakor bom postal jaz precej po novem letu, ko bom odkril svetu svojo ženi-

Sedaj pa recite, milostiva! da sem sarkast ali kaj hočete, nekaj pametnega sem vendar stuhtal tudi jaz in te zasluge si ne dam kratiti po nikomur na svetu, izvzemši morda gospoda državnega pravdnika, kateri jedini je po mojem subjektivnem mnenji vlasten, spraviti ob veljavo mojo izvorno idejo s svojim objektivnim postopanjem.

Kaj takega mi menda vendar ne bo naredil gospod, mislim, ker sem se uže precej poboljšal od lani, pa gledam ko pes na kost na vsako besedo, katero napišem, ter je precej zbršim tako, v kateroj držim, da bi utegnila pačiti kaj ali komu v oči bosti.

Ako ne pride kaj vmes, bo šlo mislim vse gladko in vi dobite skoro kaj nemškega iz moje literarne objektivno-subjektivne kuhinje.

Küss die hand tedaj vorläufig, meine gnädige!

Vaš objektiv

— (Tukajšnji protestantovski fajmošter) g. Schak je prestavljen na Dunaj. Protestantovska ljubljanska družba ali cerkvena občina je njegovo službo razpisala.

— (Umrli) in včeraj pokopan bil je senior ljubljanskih tiskarjev Luka Polec, oče g. logaškega okrajnega sodskega adjunkta Julija Polca.

— (Iz Šmarija pri Ljubljani) se nam piše, da je dne 29. dec. umrl tam spoštovani gospod Matevž Rozman, trgovec, posestnik, cerkven ključar in občinski svetovalec, vrl narodniak in iskren rodoljub.

— (Tržaška slavjanska čitalnica) je imela 28. t. m. svoj občni zbor. Za predsednika je bil zopet voljen g. Matej Polič.

— (Tepež in uboj.) Z Gorenjskega se „L. Z.“ poroča, da je v Strohianu pri Naklem mej fanti vnel se bil pred nekaterimi dnevi tepež in boj, v katerem je bil kočar Peter Medè tako razbit, da je vsled dobljenih ran 24. decembra umrl. Tepežniki so uže zaprti.

— (Nesreča.) V Javorniku na Gorenjskem je tesar Leonard Erlah, v službi industrijalne družbe 19. t. m. tesal led, ki je bil omrznil povodno veliko kolo, katero je bilo le s tencim polencem zavrtlo. Ker je stal na kolesu in ker je na kolo, osvobojeno z delavčev sekiro od ledu, tudi voda pritislila, prelomilo se je zavorno polence, kolo se je začelo obračati in je delavca pod se vrglo, ter ga tako strlo, da je prec umrl.

— (Slovenci v Sarajevu) Slišali smo, da je užitniški davek ali dac v Sarajevu od vlade v najem dobila družba naših domačinov, gg. Luka Tavčar in J. Gorup in dr. Nekoliko dacarskih uradnikov je zategadelj uže odšlo od tukaj v glavno mesto Bosne, da svoje delo prevzemó.

— (Nov list.) Piše se nam: Nekaj celjskih in okoliških narodnih učiteljev izdavaló bode z novim letom nov list pod imenom: „Popotnik. List za šolo in dom.“ — Izhajal bode list 15. in zadnjega vsacega meseca na celej poli ter bode stal po pošti sprejeman tri gl. na leto. — Dopisi in naročnina blagovolijo naj se odgovornemu uredniku g. Jak. Lopanu, nadučitelju na okoliškeji šoli v Celji pošiljati.

— (O rodovini knezov Windischgrätzov) piše znani krajski historik Peter pl. Radics v Slovencu, da družina Windisch-Grätz izvira iz Slovenjega Gradca, in da je njeno ime jedno in isto s krajnim imenom Windisch Grätz (Slovenji Gradec) na Štajerskem, ker nikjer drugje razen na spodnjem Štajerskem ne nahajamo kraja, ki bi se mu reklo Windisch-Grätz. Dalje pa da tudi sledi, da je to jedna najstarejih slovenskih rodbin, ker se je uže tedaj nahajala v Slovenjem Gradcu, ko tam še nij bilo drugih prebivalcev razen Slovencev, kar se da iz domačih in tujih pisem ali listin dokazati.

— (Vojno ministerstvo naše in § 19 državnih osnovnih zakonov.) Avstrijski „ustavoverci“ radi trdó, da jedino sredstvo, ki Avstrijo še skupaj drži, je nemški jezik, in ta da je „reichssprache“. Temu nasproti izvemo sledeče: Neki vojaški urad je naprosil vojno ministerstvo, da bi se vse dopisavalo in odpisavalo v nemškem jeziku kot „reichssprache“. Vojno ministerstvo pa je temu uradu odgovorilo, da se v Avstriji ne more govoriti o kakem jeziku kot „reichssprache“, ker

§ 19 državnih osnovnih zakonov utemeljuje ravnopravnost vseh jezikov v Avstriji, ter ima jeden jezik isto pravico kakor drugi.

— (Novi šematizem lavantinske škofije) za leto 1880 kaže da ima ta škofija 7 kanonikov, med katerimi sta stolni prošt in stolni dekan infuirana, in 6 častnih korarjev; v 24 dekanijah šteje 189 fará (30 praznih), 155 kaplanj (44 praznih); dušnih pastirjev je 376, v družih službah je umestnih 27 duhovnov, redovnih patrov je 33, penzionistov (upokojnikov) pa 50; tedaj je skupno 486 duhovnov. Katoličanov šteje škofija 460.471. Redovniki: minoriti, frančiškani, kapucini in lazaristi, imajo 7 samostanov; redovnice: usmiljene in šolske sestre, bivajo v 8 ustavih. Bogoslovcev je v semenišči 33; umrlo je v preteklem letu 16 duhovnov, med katerimi sta dva redovnika.

Razne vesti.

* (Velika nesreča na železnici.) Iz Dundee se telegrafira 29. decembra: Vihar je razdejal en del mosta čez reko Tay, ko je zvečer železniški vlak iz Edinburga po njem peljal se. Ves železniški vlak se je udrl v vodo. Bati se je, da je vseh 200 popotnikov, ki so se s tem vlakom vozili, utonilo v reki.

* (Nesreča na morji.) Parobrodna ladija „Borussia“, ki je iz Liverpoola odplula v Ameriko je na morji unesrečila. Pravijo, da je 169 ljudi bilo na njej, ki so morali topečo se ladijo na širocem morji v čolnih zapustiti, nekateri so bili rešeni, večina je utonila.

* (Rabelj na samem sebi.) Iz Freiburga se piše 19. t. m.: Denes je bil hišni gospodar in mlinar Karel Heinrich, ki je svojo taščo umoril, na smrt obsojen, na vešala. Ali obsojenec nij utegnil čakati, da bi ga bil rabelj obesil, temuč obesil se je v zaporu kar sam ob svoje hlačne oprtnice na mrežo v oknu svoje ječe.

* (Kaj se pravi bogat biti.) Te dni je umrl na Angleškem lord vojvoda Portland. On je imel rednih dohodkov: iz svojih polj in gozdov v Welbecku 55.000 funtov šterlingov na leto (funt šterlingov je 10 gld.), iz rudnikov tam 10.000 funtov na leto, iz graščin v Northumberlandu 12.000 funtov na leto, od svojih hiš v Londonu 100.000 funtov na leto; razen tega je imel čez en milijon funtov v papirnih naloženih. In tih le nekoliko manjih lordov je na Angleškem mnogo, ker je velika večina zemlje in fabrik v njih rokah.

* (Hude zime.) Iz listin starodavnih časov se o hudih zimah poroča med drugim to-le: l. 680. je zmrznilo jadransko morje, — l. 1132. je zmrznila reka Pad (Po) od Kremone do morja, reka Rona je bila tako zamrznena, da so čez njo težke vozove vozili, in vino se je v sodih spremenilo v led, — l. 1246. so bile lagune okolo Benetk popolnoma pokrite z ledom, na katerem so se zabavale o pustu maskare, — l. 1290. zmrznil je Kattegat, — l. 1305. so ljudje hodili po botniškem morji od Kodanja do Gdanskega, — l. 1408. je zamrznila cel Dunav, in v Parizu je led skoro vse mostove podrl, — l. 1420. so ljudje po Francoskem zeli mri vsled hudega mraza in roparske živah so žrle mriče po cestah v Parizu, — l. 1433. snežilo je v Holandiji neprestano 40 dni, — l. 1493. zmrznila je luka pri Genovi, — l. 1497. in 1507. luka pri Marsilji, — l. 1544. so prodajali v Parizu zmrzlo vino na funte, — l. 1594. zmrznilo je morje pri Marsilji in pri Benetkah, — l. 1648. so za vojake vino na Ruskem zagali, — l. 1665. je prekoračil Karel XII. kralj švedski, s topovi in vsem vozovjem mali Belt, — l. 1788. bil je led na versajškem kanalu 12 palcev debel, laguna okolo Benetk je zamrznila in na ledu so jedli in pili, — l. 1795. je bilo v Parizu 42 dni 23 stopinj mraza, holandsko brodovje, katero je bilo

zamrznilo, so ugrabili francoski konjiki, — l. 1853. so bolj ali manj zamrznilo skoro vse reke v Evropi. — Ta pregled hudih zim v preteklih stoletjih nam kaže, da je še dosti hujih zim bilo, kakor je letošnja katero pa vendar uže dosti čutimo.

Umrli v Ljubljani.

23. decembra: Franja pl. Gariboldi, zasobnica, 56 let, v kolodvorskih ulicah št. 14, za organično srčno napako. — Eliza Pavlin, gostaška, 78 let, v hrenovih ulicah št. 5, za starostjo.

24. decembra: Janez Skof, hišnega gospodarja dete, 9 dni, na cesti v mestni log št. 12, za krčem v čeljustih.

26. decembra: Karel Urbas, hišni gospodar, 53 let, na sv. Petra cesti št. 39, za jetiko.

V deželnej bolnici:

23. decembra: Matija Palovčič, delavec, 43 let, za sušico.

Dunajska borza 30. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

notni drž. dolg v bankovcih	69 gld. 05	k.
notni drž. dolg v srebru	70	60
Zlata renta	81	20
1860 drž. posojilo	130	—
Akcijske narodne banke	837	—
Kreditne akcije	291	20
London	116	80
Srebro		

Tulci.
29. decembra:
Pri vstani: Tischer iz Trebiza. — Derbič iz Kranja. — Samokar iz Trsta. — Pri vstani: pl. Kiseveter iz Kirova. — Bar. Schönbeg iz Ljubljane. — Herie iz Trbovlja. — Pri avstrijskem cesarju: Dermelj iz Cerklje. — Berger iz Bejaka. — Berčič iz Kranja. — Mesarič iz Zagreba. — Zvočki iz Krškega.

Napol.
C. kr. cekini
Državne marke

9
5
57
31
52
85

Prijateljem in znancem naznanjam žalostno vest, da je moj preljubljeni soprog, g.

Matej Rozman,

trgovec v Šmarji,

denes ob 9. uri dopoldne v 45. letu svoje starosti, previden se sv. zakramenti za umirajoče, po kratkej a hudej bolezni umrl.

Pogreb bude na novega leta dan 1880 ob 8. uri zjutraj.

Sv. maše zadušnice se bodo brale dne 5. januarja 1880 v farnej cerkvi v Šmarji.

Umrlega se p iporoča v blag spomin.

V Šmarji dne 29 decembra 1879.

Marija Rozman,
soprog.

(604)

Gastlove kri čistilne pile.

Uže dvajset let sijajno skušene in od zdravnikov priporočene, da se z njimi odpravi putika in revmatizem, zasedena slaba sôkrovia, sleza, ostra kri, zlata žilja, neslast do jedi, naval krvi, omotica, slabost na jetrah in žolci, in poznejše uplivanje po zdravljenji z živim srebrom. Pri ženskih mesečnih nerednostih uplivaajo te pile dobrodejno, odstranjujoče in zdravljajoče.

Škatljica z okolo 80 komadov 50 kr. av. velj.

Te pile so posladkorjene in odlični zdravniki priporočajo jih kot najboljše kri čistilno dristilo.

Ker zadostuje jedna škatljica za zdravljenje 2 do 3 tedne, — tedaj so Gastlove pile tudi najcenejše zdravilo.

Gastlov kri čistilni čaj

v zavitkih po 30 in 50 kr. av. velj.,

baš tako dober zoper vse zgorenje bolezni.

Pravi dobi se v glavnej zalogi lekarja P. Birnbacherja „zum Obelisk“ v Celovci. (552-12)

Gastlove prave kri čistilne pile in čaj ima v zalogi nadalje: v Ljubljani V. pl. Trnkocy, lekarnar; v Postojni A. Leban, lekarnar; v Kranji K. Šavnik, lekarnar; v Logatci Al. Skala, lekarnar.

Ne dajte se slepiti!

FRAN DETTER v Ljubljani

je za Kranjsko jedini zastopnik ameriških firm

Howe in Singer & Comp.

in prodaja njihove šivalne stroje proti petletnej garanciji po stalnej in najnižjej fabriškej ceni. Na zahtevanje prodaja tudi slabše originalne stroje, ki so za nekatere goldinarjev ceneji, a za 50 % slabši. — Prodaja pa tudi

Weeler & Wilsonove stroje

po nenavadno nizkej ceni proti garanciji na 5 let. Take stroje more pa prodajati tudi po 28 do 30 gld., se ve da brez garancije, t. j. nezanesljive.

V mojem skladu je vedno nad 200 takih strojev, gotovo dovoljno za izbiro, zato vabim na pogosto naročbo.

Tudi prodajam

(589-3)

stroje na obroke,

prvikrat se plača od 10 do 20 gld., potem pa vsak teden od 1 gld. 20 kr. do 1 gld. 50 kr., ali od 5 do 6 gld. na mesec.

Vsi stroji, ki niso dobri, se proti povračilu denarja nazaj vzamejo.

Stroji se tukaj tudi ceno popravljajo in snažijo, vsako delo se hitro izvrši.

Na prodaj je tukaj tudi svila, cvirn in šivanke za vse te stroje na debelo in drobno po najnižjej ceni.

